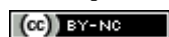

Впровадження механізму «bail-in» в банківській системі України

Для удосконалення функціонування банківської системи України та її адаптації до вимог і стандартів Європейського союзу одним із важливих завдань Національного банку України є імплементація Директиви 2014/59/ЄС в частині запровадження механізму «bail-in», який дозволить врегулювати неплатоспроможність банків або високу ймовірність її настання за рахунок внутрішніх джерел банків. Зарубіжний досвід впровадження «bail-in» показує, що центральним банкам вдалося з його допомогою успішно провести реструктуризацію балансів банків і істотно скоротити ризики їх діяльності. Таким чином, метою дослідження є обґрунтування доцільності впровадження механізму «bail-in» в банківській системі України. Сутність механізму «bail-in» полягає в залученні акціонерів і кредиторів банку до відновлення його платоспроможності шляхом списання власних коштів акціонерів, субординованого боргу та/або конвертації/списання інших довгострокових негарантованих і незабезпечених зобов'язань в субординований борг або акції банку. У процесі наукового дослідження, використовуючи порівняльний метод, метод аналогій та методи логічного узагальнення та наукової абстракції, визначена структура механізму «bail-in», що складається з методів (конвертація зобов'язань в капітал, списання зобов'язань, списання капіталу), забезпечення (нормативно-правове, фінансове, організаційно-інституційне, техніко-технологічне, інформаційне) і важелів (стимули, санкції). За допомогою методу експертних оцінок запропоновано оцінювати ефективність дії механізму «bail-in» шляхом порівняння якості активів банку до його введення і після завершення дії. Результати дослідження показують, що, по-перше, реалізація механізму «bail-in» в Україні дасть змогу Національному банку України втручатися в діяльність банків на ранніх етапах виникнення проблем і застосовувати всі необхідні заходи для відновлення їх платоспроможності. По-друге, введення в Україні механізму «bail-in» збільшить стійкість банків до впливу шоківих явищ, кризи і сприятиме забезпеченню фінансової стабільності в довгостроковій перспективі.

Ключові слова: механізм «bail-in», неплатоспроможність банку, власний капітал, субординований борг, негарантовані та незабезпечені банківські зобов'язання, Національний банк України.

Класифікація JEL: G21, G28, G29.

Стаття знаходиться у відкритому доступі і може розповсюджуватися на умовах ліцензії [Creative Commons Attribution-NonCommercial 4.0 International](https://creativecommons.org/licenses/by-nc/4.0/) license, що дозволяє повторне використання, розповсюдження та відтворення, забороняє використання матеріалів у комерційних цілях та вимагає наявності відповідного посилання на оригінальну версію статті.

Внедрения механизма «bail-in» в банковской системе Украины

Для усовершенствования функционирования банковской системы Украины и ее адаптации к требованиям и стандартам Европейского союза одной из важных задач Национального банка Украины является имплементация Директивы 2014/59 /ЕС в части введения механизма «bail-in », который позволит урегулировать неплатежеспособность банков или высокую вероятность ее наступления за счет внутренних источников банков. Зарубежный опыт внедрения «bail-in» показывает, что центральным банкам удалось с его помощью успешно провести реструктуризацию балансов банков и существенно сократить риски их деятельности. Таким образом, целью исследования является обоснование целесообразности внедрения механизма «bail-in» в банковской системе Украины. Сущность механизма «bail-in» заключается в привлечении акционеров и кредиторов банка к восстановлению его платежеспособности путем списания собственных средств акционеров, субординированного долга и/или конвертации/списания других долгосрочных негарантированных и необеспеченных обязательств в субординированный долг или акции банка. В процессе научного исследования, используя сравнительный метод, метод аналогий и методы логического обобщения и научной абстракции, определена структура механизма «bail-in», состоящий из методов (конвертация обязательств в капитал, списание обязательств, списание капитала), обеспечения (нормативно-правовое, финансовое, организационно-институциональное, технико-технологическое, информационное) и рычагов (стимулы, санкции). С помощью метода экспертных оценок предложено оценивать эффективность действия механизма «bail-in» путем сравнения качества активов банка до его введения и после завершения действия. Результаты исследования показывают, что, во-первых, реализация механизма «bail-in» в Украине даст возможность Национальному банку Украины вмешиваться в деятельность банков на ранних этапах возникновения проблем и применять все необходимые меры для восстановления их платежеспособности. Во-вторых, введение в Украине механизма «bail-in» увеличит устойчивость банков к воздействию шоковых явлений, кризиса и будет способствовать обеспечению финансовой стабильности в долгосрочной перспективе.

Ключевые слова: механизм «bail-in», неплатежеспособность банка, собственный капитал, субординированный долг, негарантированные и необеспеченные банковские обязательства, Национальный банк Украины.

Классификация JEL: G21, G28, G29.

Статья находится в открытом доступе и может распространяться на условиях лицензии [Creative Commons Attribution-NonCommercial 4.0 International](https://creativecommons.org/licenses/by-nc/4.0/) license, что позволяет повторное использование, распространение и воспроизведение, запрещает использование материалов в коммерческих целях и требует наличия соответствующей ссылки на оригинальную версию статьи.